

2015 een bewogen jaar

De laatste nieuwsbrief van 2015 leent zich natuurlijk voor een terugblik op het bijna voorbijge jaar. Sinds augustus ben ik voorzitter, dus kan ik slechts op deze vijf maanden terugkijken.

Maar voordat ik dat doe wil ik toch even in ieders herinnering brengen dat de eerste helft van 2015 een zeer moeilijke tijd is geweest voor de organisatie SKIP, de vrijwilligers en het bestuur. Ook al heb ik het slechts uit verhalen, correspondentie en mails kunnen halen, dan nog is het duidelijk dat er toen zeer pijnlijke zaken zijn geweest. Nu, december 2015, kan er weer gewerkt worden aan die zaken waar SKIP voor is opgericht. Aan allen die een positieve bijdrage hebben kunnen leveren bij het weer in rustiger vaarwater brengen van SKIP wil ik mijn grote dank uitbrengen.

De periode vanaf augustus kenmerkt zich door de wederopbouw van de organisatie en het vertrouwen tussen de mensen die actief zijn voor SKIP. Eind augustus hebben het resterende bestuur, de actieve vrijwilligers en Sjors en Wilma van Zorgbelang bij elkaar gezeten en in een open gesprek aangegeven wat volgens de aanwezigen nodig was om de zaak weer op de rails te krijgen.

Vanuit de toen gemaakte afspraken hebben we er met zijn allen gezamenlijk de schouders onder gezet. Nu, begin december, is mijn conclusie dat we weer goed op de rails staan. We hebben een bestuur van 6 mensen dat enthousiast bezig is SKIP te besturen en dat samen met een groep actieve vrijwilligers van 10 mensen initiatieven neemt om slachtoffers te informeren en te steunen bij hun (h)erkenning, verwerking en genoegdoening. Daarnaast kunnen we nog een beroep doen op zo'n 20 mensen, die incidenteel iets met en namens SKIP doen.

Ik ben er trots op dat ik voorzitter mag zijn van deze actieve groep mensen!

Met veel vertrouwen kijk ik vooruit naar 2016. Het komende jaar kunnen we met de kennis en ervaringen van 2014 en 2015 die we als organisatie hebben opgedaan slachtoffers nog beter individueel ondersteunen en als collectief hun belangen behartigen naar de overheid, de politiek en tal van organisaties.

Fijne feestdagen en een goede jaarwisseling wens ik alle lezers toe.

Barth van Eeten, voorzitter SKIP

Lotgenotendag SKIP

Zaterdag 19 december 2015.

Van 11.00 uur tot 16.00 uur

"High Tea"

Driebergen

Op zaterdag 19 december organiseert SKIP van 11:00 tot 16:00 uur weer een logenotenontmoetingsdag.

* **Protocol Lotgenotendagen**

Commissie de Winter officieel gestart.

Na de commissies Deetman (seksueel misbruik binnen de kerk) en de commissie Samson (seksueel misbruik in instellingen en pleeggezinnen) heeft minister van der Steur van Justitie op 5 november 2015 de commissie De Winter officieel geïnstalleerd.

Waarom nu alweer een nieuwe commissie?

De commissies Deetman en Samson hebben zich moeten beperken tot SEKSUEEL MISBRUIK, omdat de overheid hun opdracht uitsluitend daartoe beperkte. Vooral lotgenotenorganisaties, waaronder SKIP, hebben er steeds weer op gewezen dat FYSIEK en PSYCHISCH MISBRUIK minstens zoveel schade heeft toegebracht aan de slachtoffers.

Eindelijk gelukt, want hiervoor is nu dus de commissie De Winter geïnstalleerd. De officiële opdracht is om VOORonderzoek te doen naar fysiek en psychisch misbruik in instellingen, tegenwoordig vallend onder Jeugdzorg, en pleeggezinnen. De beperking in het onderzoek is ook nu weer dat kinderen moeten zijn geplaatst door de kinderrechter, voogdijraad en/of kindbescherming.

SKIP omarmt ook de slachtoffers van fysiek en psychisch misbruik en komt op voor hun individuele en collectieve belangen.

SKIP zal, door goed in contact te blijven met de commissie De Winter, er voor blijven strijden dat er voor slachtoffers van fysiek en/of psychisch misbruik:

1. Een schaderegeling komt die een ruimhartige erkenning van het aangedane leed inhoudt voor ALLE slachtoffers
2. Directe informatievoorziening en begeleiding gaan plaatsvinden door de commissie naar hulpverlening- en lotgenotenorganisaties
3. Geen bepalingen worden opgenomen dat het slachtoffer moet bewijzen dat de instelling destijds feitelijk op de hoogte was van het misbruik zonder dat hiertegen effectief is opgetreden.

SKIP doet dit alles vanuit de opvatting: **MISBRUIK VERJAART NIET!**

Barth van Eeten, voorzitter SKIP

Verslag van de bijeenkomst van lotgenotengroepen met de Commissie De Winter

Op 6 november 2015 had de commissie-Vooronderzoek naar geweld in de jeugdzorg, zoals de officiële benaming luidt, een ontmoeting met diverse lotgenotengroepen. Ook Stichting SKIP was voor deze ontmoeting uitgenodigd. Deze nieuwe commissie wordt voorgezeten door prof. dr. Micha de Winter en op 5 november is de commissie door minister Van der Steur van V&J, mede namens staatssecretaris Van Rijn van VWS, geïnstalleerd.

De commissie heeft als taak om te onderzoeken of het haalbaar is om een onderzoek te doen naar geweld in de afgelopen zeventig jaar, zoals dat plaats gehad heeft in rijksinstellingen en pleeggezinnen. Het gaat dan om volwassenen die indertijd als kind met een Ondertoezichtstelling aan de zorg van de Staat waren toevertrouwd. Men zou onderzoek naar geweld binnen de jeugdzorg als een logisch vervolg kunnen zien op het onderzoek dat de Commissie Samson uitvoerde, immers: veel respondenten merkten indertijd op dat naast seksueel misbruik zij ook veel te maken hadden gehad

met andere vormen van geweld. In dit verband merkte prof. de Winter op dat seksueel misbruik in feite altijd gepaard gaat met andere vormen van geweld. Een kind dat misbruikt wordt, wordt in feite altijd geestelijk en lichamelijk mishandeld.

Men kan zich afvragen waarom er niet gelijk gestart wordt met een onderzoek in plaats van met een vooronderzoek, immers, het is evident dat geweld heeft plaatsgevonden. Zo waren er bijvoorbeeld, nog voordat de commissie geïnstalleerd was, al tientallen meldingen binnengekomen op de website welke de commissie in het leven heeft geroepen.

De afgevaardigden van de diverse lotgenotengroepen kreeg een antwoord op deze vraag. De commissie wil eerst inzage in wat vroeger als geweld werd gezien. Verandering van pedagogische inzichten heeft bijvoorbeeld gemaakt dat men in de loop van de jaren anders is gaan aankijken tegen allerlei straffen. Zo was het in de jaren niet zo lang na WOII bijvoorbeeld "redelijk normaal" om een kind dat in bed geplast had met het natte laken over zich heen te kijken te zetten voor iedereen, men liep niet weg voor stevige lijfstraffen en opsluiten in een donkere kast of het kolenhok waren ook geen dingen die bijna niet voorkwamen. Prof. de Winter benadrukte dat het voor de commissie vooral van belang is wat dergelijke acties met kinderen hebben gedaan. Hoe heeft het kind het ervaren, staat centraal. Om te weten hoe andere landen met geweld binnen de jeugdzorg omgingen, heeft de commissie inmiddels internationale contacten gelegd.

Een ander punt waar de commissie zich op richt, is de toegankelijkheid van archieven. De afgevaardigden van de lotgenotengroepen weten hier uit eigen ervaring te vertellen dat het met die archieven niet zo best is gesteld. Veel van het materiaal is, vanwege wetgeving, vernietigd. Wel is het mogelijk dat Provinciale archieven nog het één en ander in huis hebben, al zal dat vaak geanonimiseerd zijn. Het is niet zo dat er helemaal geen archieven meer zijn, maar dat wordt zoeken met een lantaarntje.

Vanuit de diverse lotgenotenorganisaties werd kenbaar gemaakt dat ook bij dit onderzoek veel kinderen van toen weer in de kou komen te staan. Geen erkenning voor hen die als kind in een psychiatrisch ziekenhuis verbleven en daar mishandeld werden. Geen erkenning voor hen die in blinden- of doveninstituten verbleven en geen erkenning voor schipperskinderen. Geen erkenning ook voor hen die zonder maatregel aan de zorg van de staat werden toevertrouwd en vervolgens mishandeld werden. En dan te weten dat er een maatregel zou zijn gevolgd wanneer de ouders hadden geweigerd om hun kind vrijwillig te plaatsen.

De commissie leeft mee met alle mensen die op dit punt zich zo in de steek gelaten voelen. De commissie ziet zeker ook wel de noodzaak voor een onderzoek dat veel breder is dan het huidige vooronderzoek, maar de commissie heeft een bepaalde taak gekregen, namelijk: vooronderzoek doen naar de mogelijkheden van een onderzoek naar geweld binnen de jeugdzorg vanaf 1945 tot 2015. Uiterlijk 1 mei 2016 zal de commissie over de haalbaarheid van een dergelijk onderzoek rapporteren aan het kabinet. Nog voor die tijd hoopt de commissie een tweede bijeenkomst met afgevaardigden van lotgenotengroepen te kunnen beleggen.

Ineke Teisman

<p>Huiswerk maken</p> <p>ik wil schrijven laat me schrijven haal je handen van me af dit is niet verdwalen dit is wegen vinden onder tafel vegen wat het daglicht niet verdragen kan</p> <p>en jij jij die zit toe te kijken met ogen in je rug de blik gericht op fournituren naait ook mijn mond dicht</p> <p>© Ineke Wolf</p>	<p>Woorden</p> <p>ik zou mijn lichaam aan jou willen geven en ook mijn stem zodat jouw woorden gestalte kunnen krijgen</p> <p>vrouw je bent verlost na zoveel jaren mag jij weer rechtop gaan</p> <p>dat zijn de woorden die jij zou moeten horen</p> <p>in jou in mij</p> <p>want het mag niet zo zijn dat een kind kromgroeit onder geweld</p> <p>© Ineke Wolf</p>
---	--

Misbruikt en op zoek naar erkenning

door Marco van Nek

Jarenlang wist Brechtje (36) het seksueel misbruik tussen haar 7e en 9e door een begeleidster bij Instituut voor blinden en slechtzienden Theofaan te verdringen. Het onvermijdelijke gebeurde op haar 22e: de herinneringen kwamen terug. Ze wil excuus en erkenning van wat haar is overkomen van Visio, de koepelorganisatie waar het blindeninstituut in Grave nu onder valt.

"Ik werd als kind onhandelbaar en mijn schoolprestaties gingen bij Theofaan hard achteruit. Pas veel later is me duidelijk geworden hoe dat kwam. Ik heb vervolgens een deel van de basisschool en mijn middelbare school in het reguliere onderwijs gedaan. Dat ging goed. Daarna ben ik in het op visueel beperkten gericht speciaal onderwijs gaan studeren en op kamers gaan wonen. In die tijd kwamen mijn herinneringen boven. Ik was voor het eerst sinds Theofaan terug in een situatie met begeleiding. Maar ik voelde me daar niet vrij om de herinneringen over mijn verleden te uiten."

Brechtje die sinds haar geboorte blind is, zat van september 1984 tot juni 1987 bij Theofaan op school en woonde er intern. "In die periode ben ik twee jaar lang seksueel misbruikt door een begeleidster. Toen de herinneringen me inhaalden, ben ik in therapie gegaan." Aangifte heeft ze nooit gedaan. "Dan zou ik er weer langdurig mee worden geconfronteerd en het zou het woord van mij als eenling worden tegen een grote organisatie als Visio." Brechtje ging spitten in het verleden van Theofaan. "Zo ontdekte ik in 2010 dat in de jaren zestig ook kinderen zijn misbruikt op Sint Hendricus, de voorganger van Theofaan. Het kan bijna niet anders dat er ook uit mijn tijd bij Theofaan meer slachtoffers zijn. Ik hoop hen te vinden. Samen staan we sterker."

Op de websites van SKIP (Seksueel Kindermisbruik Instellingen Pleeggezinnen) en het Vrouwenplatform Kerkelijk Kindermisbruik heeft Brechtje een oproep geplaatst om lotgenoten te vinden. "Verder heb ik me in 2011 met mijn verhaal gemeld bij de commissie Samson, hoewel ik wist dat ik niet tot de doelgroep hoorde."

Die commissie deed tussen 2010 en 2012 onderzoek naar seksueel misbruik van door de overheid uit huis geplaatste kinderen. Daar is een tijdelijke regeling bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven uit voortgekomen.

In 2013 kwam Brechtje in contact met de stichting SKIP. Die richt zich als belangenbehartiger op dezelfde doelgroep als de commissie Samson, maar zag gaandeweg ook mensen voorbijkomen die als kind in een andere interne situatie dan bij Jeugdzorg of een pleeggezin seksueel zijn misbruikt. SKIP ontfermt zich nu ook over hen.

"Samen met iemand van SKIP ben ik naar Visio gegaan. Het eerste gesprek ging goed. Het tweede liep anders. Formeel en kil. Na aandringen kwam er wel iets van een excuus. 'Het spijt ons dat jij je niet voldoende veilig en beschermd hebt gevoeld tijdens je verblijf'. Die excuusbrief is gewoon een juridisch dichtgetimmerd papier zodat ze nergens aansprakelijk voor gesteld kunnen worden. Ik wil expliciet excuus en erkenning. Of op zijn minst een onderzoek."

Brechtje heet in werkelijkheid anders.

De vrouw was ten einde raad

Ze werkte in alle opzichten heel hard aan zichzelf, maar het was voor haar gevoel nooit genoeg.

Je mag er zijn, zonder moeite zei Mong.

De vrouw keek verlegen naar beneden

Meen je dat nou, vroeg ze bedeesd.

Kom mee, zij Mong.

Ze liep mee naar de wei

Daar lagen vijf koeien vredig te herkauwen

Zouden zij zich afvragen of ze er mogen zijn? vroeg Mong aan de vrouw

Koeien?, vroeg de vrouw.

Ja zei Mong. Zijn zij minder dan jij, een mens?

Zij kunnen niet denken zoals wij, zei de vrouw, dus kunnen denken geeft mensen een voorsprong

Jij denkt dat je er eigenlijk niet mag zijn, en door hard te werken hoop je dat je er wel mag zijn

Geeft jou dat meerwaarde, dat denken?

Als zo `n koe kon denken, zou ze denken: ik ben er, dus ik mag er zijn, anders was ik er niet!

Die koe heeft niet anders te doen dan er zoveel mogelijk zijn op haar eigen manier.

En jij? Jij denkt bestaansrecht te moeten verdienen door hard te werken.

Dat recht op bestaan heb je al, net als die koe; je bent er, dus je mag er zijn.

De vrouw zweeg lang en zei toen: is het echt zo simpel?

Ja, zei Mong, een waarheid als een koe, en lachte voluit.

© Jannah van Toren

Oproep Brandpunt

Brandpunt wil aandacht besteden aan misstanden in de jeugdzorg. De aanleiding is het nieuws over het hoge aantal meldingen dat er nu al bij de commissie De Winter is binnen gekomen. We hebben met Micha de Winter gesproken en hij wil meewerken aan een reportage.

We zijn nu op zoek naar mensen die zich bij zijn commissie hebben gemeld en hun verhaal met ons willen delen. We begrijpen natuurlijk dat het moeilijk kan zijn om over pijnlijke gebeurtenissen uit het verleden te praten, en wij willen dan ook in eerste instantie een 'off the record' gesprek, zonder camera en geheel vrijblijvend.

Met vriendelijke groet,

Bregittha Nuyten en Josette Kootstra

Aanmelden kan via Josette.Kootstra@kro-ncrv.nl of 035-6713396 // 06-20246520

Nieuwe bestuursleden

Beste mensen. Inmiddels ben ik toegetreden tot het bestuur en heb al een keer een vergadering van het bestuur en een overleg tussen het bestuur en de vrijwilligers bijgewoond. Toch wel ik mijzelf graag nog even aan jullie voorstellen via deze weg.

Ik ben Jannah van Toren, en sinds een paar maanden actief vrijwilligster voor Stichting Skip. Toen ik vernam dat het bestuur nog leden zocht, heb ik aangegeven dat ik graag mijn steentje wil bijdragen. Ik ga me vooral bezig houden met praktische zaken en uitvoering zoals brieven schrijven en activiteiten organiseren.

Ik heb er heel veel zin in om Stichting Skip te ondersteunen, omdat ik het belangrijk vind dat iedereen met een geschiedenis van seksueel geweld gezien en erkend wordt, zodat we de draad van ons leven weer op kunnen pakken.

Groetjes, Jannah van Toren.

Mijn naam is Roos Haase en ik zet mij onder andere in voor Stichting Warme Jjas, een stichting voor uit huis geplaatste kinderen die door seksueel, drank- of drugsmisbruik van hun ouders uit huis zijn geplaatst. Samen met mijn man Rob zijn wij al jaren een (crisis) pleeggezin. Met heel veel plezier zorgen wij tijdelijk of langere tijd voor kindjes met veel pech. De meeste kinderen hebben verslaafde of minder begaafde ouders.

Ik ben een van de initiatiefnemers van Stichting SKIP en vanaf november 2015 ben ik als bestuurslid betrokken. Binnen het bestuur zal ik mij met name richten op de contacten met verschillende belangrijke partijen.

Roos Haase.

Het zal ergens in 2014 geweest zijn, dat ik kennis maakte met Stichting SKIP. Enigszins met lood in mijn schoenen was ik aan de treinreis begonnen die ruim twee uur zou duren. Dat lood had ik thuis kunnen laten. Ik kreeg een warm onthaal en heb die dag met heel wat mensen gesproken. Veel van die mensen zie ik nog steeds wanneer er een SKIP-bijeenkomst is.

Die eerste bijeenkomst stond in het teken van elkaar ont-moeten. Het "ont" aan het begin van een (werk)woord betekent van oudsher: een begin maken met. En dat was het: er werd een begin gemaakt met moeten. En moeten staat dan voor elkaar tegenkomen, elkaar treffen. Al dan niet toevallig. En deze eerste ont-moeting smaakte naar meer. Ik besloot na enige overwegingen vrijwilliger te worden om zo wat meer betrokken te raken bij het geheel.

Ergens in het afgelopen najaar besloot het bestuur om meer overlegmomenten met de vrijwilligers te hebben en de bijeenkomsten van bestuur en vrijwilligers vonden nu op de dezelfde locatie en aansluitend op elkaar plaats. Daarop werd het voor mij mogelijk om me beschikbaar te stellen voor een openstaande bestuursfunctie. Ik zou er dan niet extra voor hoeven te reizen. Mijn taak bestaat uit het zorg dragen voor media en communicatie. Het Twitteraccount beheerde ik al, met ondersteuning van Léon Angenent, onze webmaster, en nu kon er ook een Facebook-account geopend worden.

Schrijven over seksueel misbruik en andere misstanden valt niet in de categorie "gemakkelijk". En het is vooral ook niet gemakkelijk voor mensen om op zulke berichten te reageren. Soms lijkt het alsof mensen bang zijn zich bloot te geven. Jarenlang zwijgen wordt nu eenmaal niet gemakkelijk doorbroken. En op Twitter valt het dan ook regelmatig stil. Het is lastig praten wanneer er geen reacties komen.

Ik hoop via Twitter en nu ook Facebook, meer mensen te kunnen bereiken die aanspraak kunnen maken op de Tijdelijke regeling of op het Statuut. Nog veel te weinig mensen hebben gebruik gemaakt van die regeling. Gelukkig is het mede aan Stichting SKIP te danken dat de regeling verlengd is met ruim een

jaar. Nog beter zou het zijn wanneer de regeling niet zou verjaren. En nog beter zou het zijn wanneer de maatschappij zo in elkaar zou zitten dat dergelijke regelingen niet nodig zouden zijn. Dat Stichting SKIP niet alleen helpt waar het allemaal al mis is gegaan, maar ook bezig wil zijn met preventie, was voor mij een belangrijke motivatie om mij aan te melden als vrijwilliger en later als bestuurslid.

Ineke Teisman.

Nieuwe penningmeester

Goed vier jaar geleden, heb ik de financiële sector, na bijna 25 jaar, verlaten om mij meer te richten op werk waar de mens centraal stond. Die eerste 25 jaar bestonden voornamelijk uit werkzaamheden op fiscaal, bedrijfseconomisch en risico management gebied, in de steeds groter wordende multinational ik heb mogen werken in België, Frankrijk, Italië en Spanje; in dat laatste land heb ik niet alleen vijf jaar gewoond, ook mijn twee jongste kinderen zijn daar geboren.

Ik heb een mooie tijd meegemaakt waarin ik met veel nationaliteiten en culturen kon samen werken, maar er kwam een dag dat ik mij afvroeg of ik dit wilde blijven doen tot mijn pensioen of dat ik werk wilde dat dichterbij de mensen staat. Ik koos voor het laatste en ben nu werkzaam als adviseur rondom het aanpassen van woningen en serviceflats en daarnaast druk bezig om mensen te stimuleren en bij te staan bij Actief Burgerschap. Via stichting ZELF probeer ik inwoners samen te laten werken aan geborgde initiatieven op het gebied van wonen, werken en welzijn, gefaciliteerd door maatschappelijke partners, op een wijze die er voor zorgt dat er zo min mogelijk een beroep gedaan hoeft te worden op een overheidsloket.

Naast mijn werkzaamheden voor Stichting ZELF ben ik ook fractie secretaris van D66 Lingewaard, penningmeester van de Woon Advies Commissie in Nijmegen en steun ik met een online marketing en zakelijk advieskantoor vrouwen uit de VS en Afrika financieel onafhankelijk te worden door ze te helpen hun eigen zaak op te starten.

Toen ik door Barth werd benaderd over de positie als penningmeester bij SKIP moest ik daar wel even over nadenken. Ik ken Barth goed uit zijn tijd als wethouder in Lingewaard en dat was een mooie tijd, dus het samenwerken zou wel goed gaan; maar de verhalen die ik las en waarover ik hoorde bij het bestuderen van het werkveld van SKIP grepen mij erg aan. Ik moet eerlijk zeggen dat ik mijn twijfels had of ik wel geschikt zou zijn. De doelstelling van SKIP en de uitdagingen voor de komende tijd spreken mij enorm aan en als maatschappelijk betrokken mens wil ik graag mijn kennis en ervaring inzetten, maar het was uiteindelijk de bewustwording tijdens het lezen en praten over kindermisbruik waardoor ik besloot om samen met en voor de lotgenoten er voor te willen gaan.

Het is mooi om op 53 jarige leeftijd te kunnen zeggen dat je werk bestaat uit het inspireren van anderen om samen mooie dingen te doen. En daar haal ik mijn energie uit, mensen te zien groeien en iedereen de kans te geven binnen zijn of haar mogelijkheden de wereld een stukje mooier te maken. Mijn eerste bijeenkomst in Utrecht afgelopen maand gaf mij de bevestiging dat bij SKIP ook op dezelfde inspirerende wijze met mensen wordt omgegaan, en het is altijd fijn om bevestigd te worden in een genomen besluit. Ik voel me nu al thuis bij SKIP.

Stefan Franken.

Een 'gedicht' verteld vanuit mijn belevenis van hoe ik SKIP ervaar vanaf het eerste moment van binnenkomst.

Welkom!
hartelijk
daar kwam ik dan

dan zat ik daar
wat te doen
geen idee

niks moeten
vreemd
ver

aan tafel
leuk
lekker
prettige sfeer

en vooral
het er mogen zijn

SKIPpers
een Hartverwarmend volk

Jiska Sharon

